

Σημείωμα σχετικά με το χειρισμό της θεατρικής παράστασης «Ο γύρος του κόσμου σε ογδόντα ημέρες» και σχόλια για τη σχετική ανακοίνωση του ΘΟΚ ημερομηνίας 12/12/2022

Σχετικά με το θέμα και την πιο πάνω ανακοίνωση, επισημαίνονται και διευκρινίζονται τα πιο κάτω:

1. Κλιμάκιο της Επιτροπής Έγκρισης Θεαμάτων παρακολούθησε τις δοκιμές (πρόβα) του παιδικού έργου «Ο γύρος του κόσμου σε ογδόντα ημέρες» της Σκηνής 018 του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, στις 11 Νοεμβρίου 2022, με σκοπό να παραχωρήσει έγκριση για παρακολούθηση από τα δημοτικά σχολεία σε εργάσιμο χρόνο. Η παραγωγή δεν ήταν ακόμη ολοκληρωμένη, ως προς τα κουστούμια, τους φωτισμούς, τα εφέ και τον ήχο.
2. Η Επιτροπή, συνέλεξε πληροφορίες από τον σκηνοθέτη για αυτά που δεν ήταν ακόμη έτοιμα και εστίασε όπως ορθά αναφέρεται στην **Ανακοίνωση του ΘΟΚ** (παράγραφος γ'), σε μία αναφορά του κειμένου η οποία θεώρησε ότι παρουσιάζει πρόβλημα. Καταδεικνύοντας τους λόγους για τους οποίους θεωρούσε ότι αυτή η φράση δεν ήταν κατάλληλη, ζήτησε να εξευρεθεί κάποιος τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος, είτε με διαφοροποίηση είτε με παράλειψη μιας τέτοιας αναφοράς σε παιδικό κοινό. Η φράση ήταν: **“Μπορεί ένα αγόρι να θέλει να είναι κορίτσι και ένα κορίτσι να θέλει να είναι αγόρι;”**
3. Στη συζήτηση έγινε ξεκάθαρο πως η επιτροπή δεν εξέφραζε ούτε ομοφοβικά αισθήματα ούτε και κάποια αντίθεση προς την αναγνώριση της διαφοράς, αλλά ότι θεωρούσε ότι **το ηλικιακό επίπεδο των παιδιών που θα παρακολουθούσαν την παράσταση δεν ήταν κατάλληλο για αυτού του είδους τους προβληματισμούς**, τους οποίους οι συντελεστές στόχευαν, όπως ανέφεραν, να παραθέσουν στους θεατές της παράστασης.
4. Κατόπιν τούτου, η Επιτροπή έδωσε συγχαρητήρια στους συντελεστές για την κατά τα άλλα πολύ καλή θεατρική δημιουργία και αποχώρησε, δείχνοντας εμπιστοσύνη ως προς το ότι θα υπήρχε μια διαφοροποίηση για να αποφευχθεί το κώλυμα εκείνο.
5. Νοουμένου ότι θα αντιμετωπιζόταν το ζήτημα, δόθηκε αμέσως και η έγκριση και ξεκίνησαν σχολεία να παρακολουθούν την παράσταση.
6. Στη συνέχεια έγινε αντιληπτό ότι η φράση εκείνη αντικαταστάθηκε από την ακόλουθη αναφορά που απευθυνόταν με τη μορφή ερωτήματος στο κοινό: **«Μπορεί ένα αγόρι να αγαπά ένα αγόρι και ένα κορίτσι ένα άλλο κορίτσι;»**
7. Με τις πρώτες παραστάσεις υποβλήθηκαν στο Υπουργείο (Επαρχιακό Γραφείο Λευκωσίας) διαμαρτυρίες και παράπονα από γονείς, ενώ υπήρξαν σχετικές αντιδράσεις και έγιναν δημόσια σχόλια και σε μέσα ενημέρωσης σχετικά με αυτή την αναφορά που κρίθηκε προβληματική. Όπως επίσης

σχόλια διαμαρτυρίες κατατέθηκαν και για κάποιες ενδυμασίες ή και στιγμιότυπα της παράστασης.

8. Για αυτούς τους λόγους, η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να παρακολουθήσει ξανά την παράσταση, για επανεκτίμηση στοιχείων που ίσως να ήταν διαφορετικά από την πρόβα που είχε παρακολουθήσει. Κατόπιν σχετικής ενημέρωσης της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης, στάλθηκε γραπτό μήνυμα στον Καλλιτεχνικό Διευθυντή του Θ.Ο.Κ., **πέραν προφορικής αναφοράς που έγινε σε συνομιλία (και η οποία αναφέρεται στην Ανακοίνωση, παράγραφος στ')**, με την παράκληση να τύχει χειρισμού το θέμα και, μέχρι περαιτέρω χειρισμού του, να αποφευχθεί και αυτή η αναφορά που φαίνεται να προκαλούσε.
9. Η Επιτροπή παρακολούθησε ξανά την παράσταση στις 7/12/2022, χωρίς την επίμαχη φράση. Κατόπιν τούτου επιβεβαίωσε ότι το έργο είναι κατάλληλο και δεν τίθενται θέματα ενδυμασιών ή άλλων ζητημάτων στα οποία είχαν αναφερθεί γονείς ή κηδεμόνες.
10. Στη συνέχεια το θέμα συζητήθηκε ξανά και λειτουργοί του Θ.Ο.Κ. εισηγήθηκαν να διαφοροποιηθεί εκ νέου η φράση και να αποσταλούν σχετικές εισηγήσεις στην Επιτροπή.
11. Η Επιτροπή υπογράμμισε το γεγονός ότι οι αξίες της αγάπης, της φιλίας, της αποδοχής της διαφορετικότητας, του αλληλοσεβασμού, της πίστης στον εαυτό και τη δύναμή του προβάλλονταν σε μεγάλο βαθμό από το έργο και θα μπορούσε κατ' αυτό τον τρόπο να συνεχιστούν οι παραστάσεις χωρίς περαιτέρω εισηγήσεις και συζητήσεις. **Αυτό ακριβώς επισημαίνεται και στην Ανακοίνωση του ΘΟΚ**, όπου διαβάζουμε: *«Θεωρώντας ότι η παράσταση, παρά την αφαίρεση αυτή, διατηρούσε το γενικότερο νόημα της για την αποδοχή της διαφορετικότητας, την ομορφιά της πολυπολιτισμικότητας και την ελευθερία στην έκφραση των συναισθημάτων, επέλεξε-σε πρώτη φάση- να συνεχιστεί η παράσταση χωρίς τη φράση...» (παράγραφος ζ')*.
12. Στη συνέχεια, η Επιτροπή συνεχάρη ξανά όλους για το πολύ ωραίο αποτέλεσμα.
13. Σχετικά με τη σύσταση των Επιτροπών του Υπουργείου με αρμοδιότητα την έγκριση των θεατρικών παραστάσεων που παρακολουθούν μαθητές/-τριες, πρέπει να επισημαίνουμε ότι σε αυτές συμμετέχουν παιδαγωγικά καταρτισμένοι λειτουργοί που έχουν τη γνώση και εμπειρία από τη συστηματική ενασχόληση με παιδιά, το απαραίτητο επιστημονικό υπόβαθρο και επίγνωση της ψυχολογίας και της ανάπτυξης των παιδιών στις συγκεκριμένες ηλικίες. Ως εκ τούτου έχουν και την αρμοδιότητα για να κρίνουν τέτοια θέματα. Ενώ λειτουργούν πάντοτε με γνώμονα την καταλληλότητα μιας παράστασης σε σχέση με την ηλικιακή, συναισθηματική και πνευματική ετοιμότητα και ικανότητα των παιδιών του νηπιαγωγείου και του δημοτικού σχολείου. Σε καμία περίπτωση δεν κρίνουν ή σχολιάζουν την καλλιτεχνική και δημιουργική πλευρά ή τη διαχείριση της τέχνης του θεάτρου (σκηνοθεσία, σκηνικά, ενδυματολογία, μουσική, κίνηση, φωτισμοί, ήχος, εφέ κτλ), εκτός αν κάτι από αυτά επηρεάζει αρνητικά την ψυχοσύνθεση των παιδιών.

14. Σημειώνεται ότι η λειτουργία των Επιτροπών προκύπτει από αυτά που επιτάσσουν οι πρόνοιες 31 (1 και 2) των Κανονισμών Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων, κατά τις οποίες η διοργάνωση και παρακολούθηση μιας καλλιτεχνικής ή θεατρικής παράστασης από τα σχολεία τυγχάνει της έγκρισης, ως προς το περιεχόμενο, από τον Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης. Την αρμοδιότητα του αυτή, ο Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης, εκχωρεί στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία Παιδείας, όπου συστήνονται οι τοπικές Επιτροπές Έγκρισης Θεαμάτων.
15. Όσον αφορά παραστάσεις των τελευταίων ετών και προηγούμενη συνεργασία με τον Θ.Ο.Κ. πρέπει να επισημάνουμε τα ακόλουθα:
- Για το έργο « Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου», είχε δοθεί έγκριση για τις Δ,Ε, και Στ' τάξεις του δημοτικού σχολείου (σημειωτέο ότι το σχετικό μυθιστόρημα απευθύνεται από τους εκδότες του σε ηλικίες 12 ετών και άνω).
 - Για το έργο « Ο τυχερός στρατιώτης» και «Το παράδειγμα του δρ. Κόρτσακ» είχε δοθεί έγκριση και πάλι για τις μεγάλες τάξεις εφόσον κρίθηκε ότι το περιεχόμενό τους είχε δυσκολίες στην κατανόηση αλλά και στο ψυχολογικό υπόβαθρο για τα μικρά παιδιά.
 - Για το έργο «Το κορίτσι που επιμένει» που ακολούθησε, δόθηκε έγκριση για όλες τις τάξεις του δημοτικού και για την Προδημοτική, όπως άλλωστε έγινε και για το έργο « Ο γύρος του κόσμου σε 80 ημέρες».